УНИВЕРСИТЕТ ЗА НАЦИОНАЛНО И СВЕТОВНО СТОПАНСТВО
UNIVERSITY OF NATIONAL AND WORLD ECONOMY

Утвърдил:

доц. д-р Мария Воденичарова

заместник-ректор по НИД

ИЗПИТНА ПРОГРАМА
ЗА ДОКТОРАНТСКИ ИЗПИТ

ПО НАУЧНА СПЕЦИАЛНОСТ „СВЕТОВНО СТОПАНСТВО И МИО“
КЪМ КАТЕДРА „МИО И БИЗНЕС“

ДИСЦИПЛИНА: „ТЕОРИЯ И ПРАКТИКА НА УПРАВЛЕНИЕТО НА МЕЖДУНАРОДНИ ПРОЕКТИ”

1. **СЪВРЕМЕННИТЕ АСПЕКТИ НА УПРАВЛЕНИЕТО НА МЕЖДУНАРОДНИ ПРОЕКТИ В УПРАВЛЕНСКАТА ТЕОРИЯ И ПРАКТИКА** Типове международни проекти: инженерингови, прехвърляне на дейности, международни проекти - сливания и придобивания, социални, вкл. спортни. Характеристики на стандартите за добра практика в областта на управление на проекти (PMBoK, ICB).
2. **МЕЖДУНАРОДНА БИЗНЕС СРЕДА И УПРАВЛЕНИЕ НА МЕЖДУНАРОДНИ ПРОЕКТИ** - Интернационализация, глобализация, научно-технически прогрес. Културен фактор и управление на международни проекти.
3. **ХАРАКТЕРИСТИКИ НА УПРАВЛЕНИЕТО НА МЕЖДУНАРОДНИ ПРОЕКТИ**- Областите на знания, принципи на управление на проектите и техните интернационални аспекти.
4. С**ПЕЦИФИКИ НА ОСТОЙНОСТЯВАНЕТ**О - Принципи, методики и модели на остойностяване в управлението на международни проекти.
5. **БЮДЖЕТИРАНЕ НА МЕЖДУНАРОДНИ ПРОЕКТИ-**Модели за обосновка на целесъобразност за международни проекти: класически и съвременен модел (верига на стойността) на ЮНИДО
6. **МЕЖДУНАРОДЕН БИЗНЕС И ЕВОЛЮЦИЯ НА УПРАВЛЕНИЕТО НА РЕСУРСНОТО ОСИГУРЯВАНЕ НА ПРОЕКТИ** - Теоретични възгледи за изграждането на дългосрочни и стабилни връзки в хода на подготовка и изпълнение на проектите
7. **ПРОЕКТНО ФИНАНСИРАНЕ И УПРАВЛЕНИЕ НА МЕЖДУНАРОДНИ ПРОЕКТИ** - Управленски и икономически аспекти на проектното финансиране. Модели на проектно финансиране. Приложение на форми на международния бизнес за осигуряване на проектното финансиране. Методи за проектното финансиране на международните финансови институции за проектното финансиране. Финансиране на

устойчивото развитие и изпълнението на целите за справяне с климатичните промени на Парижкото споразумение**.**

8. **ЧОВЕШКИЯТ ФАКТОР И УПРАВЛЕНИЕ НА МЕЖДУНАРОДНИ ПРОЕКТИ -** Моделът на IPMA и неговата приложимост при управление на човешките ресурси при международни проекти. Лидерство и международни проекти.
9. **ОРГАНИЗАЦИОННО ОСИГУРЯВАНЕ В УПРАВЛЕНИЕТО НА МЕЖДУНАРОДНИ ПРОЕКТИ -** Приложимост на вътрешните организационни решения и на външни организационни решения вкл. консорциуми, проектни компании.
10. **СОЦИАЛНО ОТГОВОРНО ПОВЕДЕНИЕ НА СЪВРЕМЕННАТА КОМПАНИЯ И УПРАВЛЕНИЕ НА МЕЖДУНАРОДНИ ПРОЕКТИ -** Икономически, правни и социално етични аспекти. Основни положения на анализа на разходите и ползите и тяхното използване при управлението на международни проекти.
11. **МОДЕЛИ НА ПРИЛОЖЕНИЕ НА УПРАВЛЕНИЕ НА МЕЖДУНАРОДНИ ПРОЕКТИ В МЕЖДУНАРОДНИЯ БИЗНЕС -**Международни инженерингови проекти. Механизми за регулиране на отношенията при управление и изпълнение на международни инженерингови проекти: договори на ФИДИК (Сребърна книга), приложими закони и процедура.
12. **СЪВРЕМЕННИ ФОРМИ НА МЕЖДУНАРОДЕН БИЗНЕС И МОДЕЛИ НА ПУБЛИЧНО ЧАСТНО ПАРТНЬОРСТВО -** Сделки построй-експлоатирай и предай; сделки за проектиране, финансиране, строителство и експлоатация (IPMA и стандарти за сделките). Концесии и управление на проекти за публично-частно партньорство. Цели за устойчиво развитие и модел на ИКЕООН за ПЧП. Управление на международни проекти с висока обществена значимост в областта на публичното частно партньорство.
13. **ПРОГРАМИРАНЕ НА СТРУКТУРНИТЕ И КОХЕЗИОННИЯ ФОНДОВЕ КАТО ИНСТРУМЕНТ НА ТЕРИТОРИАЛНА ИКОНОМИЧЕСКА И СОЦИАЛНА КОХЕЗИЯ -** Цели и приоритети на кохезионната политика за програмен период (2021-2027). Многогодишна финансова рамка. Механизма за възстановяване и устойчивост и националните планове за възстановяване и устойчивост средствата се разпределят за специфичните нужди на всяка държава. Управление на плановете за възстановяване и устойчивост, приоритети области на финансиране.
14. **ИНСТИТУЦИОНАЛНА СТРУКТУРА НА ПРОГРАМИРАНЕ И УПРАВЛЕНИЕ НА СТРУКТУРНИТЕ ФОНДОВЕ НА ЕС -** Управлението и изпълнението на оперативните програми – механизъм на координация и финансиране. Устойчиво и интегрирано регионално развитие. Интегриран териториален подход на управление на инвестициите; териториални интегрирани стратегии. Характеристики и принципи на управление на интегрираните териториални инвестиции. Законодателство за управление и координация на интегрирани териториални инвестиции и проекти.
15. **СЪЩНОСТ И СПЕЦИФИЧНИ ОСОБЕНОСТИ НА МЕЖДУНАРОДНИ, ПУБЛИЧНИ, ИНДИВИДУАЛНИ ПРОЕКТИ, ФИНАНСИРАНИ ОТ ФОНДОВЕТЕ НА ЕС -** Управление и финансиране на инвестиционни инфраструктурни проекти от фондовете на ЕС. Същност на управление и разпределение на риска; основни форми и категории рискове. Анализ разходи и ползи – финансов и икономически анализ.
16. **ФИНАНСОВО И ОПЕРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ НА ПРОЕКТИ, МОНИТОРИНГ И КОНТРОЛ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОЕКТИ, ФИНАНСИРАНИ ОТ СТРУКТУРНИТЕ ФОНДОВЕ НА ЕС -** Индикатори за изпълнение, за мониторинг, за въздействия. Механизъм за финансови корекции - правна рамка и административни процедури.
17. **СПЕЦИАЛИЗИРАНИ ФИНАНСОВИ СХЕМИ НА ЕС И ЕИБ -** Дългово финансиране – структурирани заеми, гаранционни схеми, дялово финансиране, квази

–капиталово финансиране. Институционална структура и управление на финансовите инструменти и взаимодействие между административните структури. Фонд мениджър на финансови инструменти в България – споделено финансиране с финансови инструменти и безвъзмездни средства по оперативните програми.

18. **УПРАВЛЕНИЕ НА МЕЖДУНАРОДНИ ПРОЕКТИ - ПЕРСПЕКТИВАТА НА МЕЖДУНАРОДНИТЕ ФИНАНСОВИ ИНСТИТУЦИИ** -Цикъл на проекта на финансиращите организации Световна Банка, Международна Финансова Корпорация и Европейска Инвестиционна Банка.
19. **ЕФИКАСНОСТ И ЕФЕКТИВНОСТ ПРИ УПРАВЛЕНИЕТО НА МЕЖДУНАРОДНИ ПРОЕКТИ** - Климатични промени, устойчиво развитие и управление на проекти в условията на преход към зелена и декарбонизирана икономика.

ЛИТЕРАТУРА:
А. ОСНОВНА

1. Александрова, С., Европейско финансиране и управление на проекти УНСС, 2020
2. Александрова, С., Адаптация към климатични изменения - политики за управление и инструменти за въздействие, ИК АТЛ-50, 2019
3. Боева, Б. А. Василева, Публично-частно партньорство: икономика, управление, предизвикателства, С. Стопанство, 2009.
4. Боева, Б., Бизнес и управление на проекти, Век 22, С., 1992
5. Боева, Б., Международно междуфирмено сътрудничество, С., НБУ, 1996
6. Боева, Б., Международен мениджмънт, Университетско издателство „Стопанство", София, 2004
7. Боева, Б., Управление на международни проекти, УНСС, 2012
8. Василева, А., Проектите В.О.Т., Консулт АГ,София, 2000
9. Василева А., Международен бизнес и глобализация, НБМГ, София, 2010
10. Василева А., Съвременни форми на международен бизнес, НБМГ, София, 2010
11. Каракашева, Л. Международни инвестиционни проекти, С. 2007
12. Каракашева, Л., Търг – подготовка, участие и документи, Принсепс, 1995
13. Пенчев, Р., Управление на проекти, С., НБУ, 2003
14. A Guide to the Project Management Body of Knowledge (PMBOK® Guide) – Sixth Edition, 2017, PMI
15. A Guide to the Project Management Body of Knowledge (PMBOK® Guide) – Seventh Edition, 2021, PMI
16. Individual Competence Baseline for Project, Programme and Portfolio management, Version 4.0, 2015, IPMA
17. Agile Practice Guide, , PMI (latest edition)
18. Iain Fraser, 2017, The Business of Portfolio management, PMI

19. European Union (2023) Project Management Methodology,Guide, https://pm2.europa.eu/news/pm2-guide-v31-now-available-2023-12-18_en

20. Michael Hatfield, 2016, The Unavoidable Hierarchy: Who's who in your organization and why, Routledge

21. Guilherme Biesek & Nuno Gil, Building Options at Project Front-End Strategizing: The Power of Capital Design for Evolvability, 2014, PMI

22. Young Hoon Kwak, PhD; Min Liu, PhD; Peerasit Patanakul, PhD; Ofer Zwikael, PhD, PMP, Challenges and Best Practices of Managing Government Projects and Programs, 2014, PMI

23. Andy Jordan, Risk Management for Project Driven Organizations: A Strategic Guide to Portfolio, Program and PMO Success, Publisher: J. Ross Publishing (May 1, 2013)

24. Murali Chemuturi, Mastering IT Project Management: Best Practices, Tools and Techniques, J. Ross Publishing (July 1, 2013)

25. Barbara Davis, Managing Business Analysis Services: A Framework for Sustainable Projects and Corporate Strategy Success , J. Ross Publishing (October 1, 2012)

26. Marc Resch, Strategic Project Management Transformation: Delivering Maximum ROI & Sustainable Business Value , J. Ross Publishing (June 1, 2011)

Б. ДОПЪЛНИТЕЛНА

1. Leadership—New Skills for an Age of Flux, (latest edition),

2. A Radical Mindshift—Managing Bleeding Edge Projects, https://www.pmi.org/learning/training-development/projectified-podcast/podcasts/new-technology-bleeding-edge, 2018

3. Capgemini (2018). The Next Generation PMO, https://www.pmi.org/learning/thought-leadership/series/disruptive-technologies/the-next-generation-pmo

4. The Project Manager of the Future: Developing digital-age project management skills to thrive in disruptive times (2018), https://www.pmi.org/learning/thought-leadership/pulse/the-project-manager-of-the-future

5. IJPM, Special Issue: Projects, Organizations and Institutions

6. Volume 37, Issue 2, Pages 225-366 (February 2019)

7. Projects without People: What projects AI humanoids can deliver on their own?, 2019, https://www.ipma.world/projects-without-people-what-projects-ai-humanoids-can-deliver-on-their-own/

8. Clickworkers – people working remotely on projects, 2019, https://www.ipma.world/clickworkers-people-working-remotely-on-projects/

9. IPMA Code of Ethics and Professional Conduct, 2015, https://www.ipma.world/society/code-of-conduct/

10. World Bank Project Cycle, http://www.worldbank.org/en/projects-operations/products-and-services/brief/projectcycle

11. Manual for the preparation of industrial feasibility studies, www.unido,org

13. IFC Project Cycle, https://www.ifc.org/wps/wcm/connect/corp_ext_content/ifc_external_corporate_site/solutions/ifc-project-cycle

14. EIB Project Cycle, https://www.eib.org/en/projects/cycle/index.htm

14. Public-Private Partnerships, https://www.unece.org/ceci/ppp.html

15. Which FIDIC contract should I use?, http://fidic.org/bookshop/about-bookshop/which-fidic-contract-should-i-use

16. EC and EIB Combination of financial instruments and grants- under shared management funds in the 2021-2027 programming period, 2021 https://www.fi-compass.eu/library/how-to/combination-financial-instruments-and-grants-under-shared-management-funds-2021-2027
17. Закона за управление на средствата от европейските фондове при споделено управление, 2022 г. https://lex.bg/bg/laws/ldoc/2136715858
18. Регламент (ЕС) 2021/1060 на Европейския парламент и на Съвета от 24 юни 2021 година за установяване на общоприложимите разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд плюс, Кохезионния фонд, Фонда за справедлив преход и Европейския фонд за морско дело, рибарство и аквакултури, както и на финансовите правила за тях и за фонд „Убежище, миграция и интеграция“, фонд „Вътрешна сигурност“ и Инструмента за финансова подкрепа за управлението на границите и визовата политика https://eufunds.bg/bg/node/7877
19. ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 23 на МС от 13.02.2023 г. за определяне на детайлни правила за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по програмите, финансирани от Европейските фондове при споделено управление за програмен период 2021 - 2027 г. https://eufunds.bg/bg/node/12209

Електронни източници

1. Материали на Световната банка, www.worldbank.org
2. ЕС и кохезионна политика https://ec.europa.eu/regional_policy/funding/cohesion-fund_en
3. Материали на МВФ, www.imf.org
4. Европейски Инвестиционен Фонд https://www.eib.org/en/products/mandates-partnerships/shared-management-funds/index
5. ЕС, финансови инструменти https://www.fi-compass.eu/
6. Project Management Institute, https://www.pmi.org/
7. ЕС изследвания, Публично частно партньорство , https://research-and-innovation.ec.europa.eu/research-area/transport/public-private-partnerships_en

Титуляр:

Проф. д-р Светлана Александрова
Prof. Svetlana Alexandrova, PhD